

Debatindlæg bragt i Jyllands-Posten d. 31.8.18

Flertalsdiktatur og håndtryk

Så indskrænkes vores frihedsrettigheder muligvis igen! I disse dage foreslår en række politiske partier at tvinge alle til at give hånd, hvis de vil have dansk statsborgerskab. Fornyetligt har lovgiverne tvunget kvinder til ikke at gå med burka bl.a. med den begrundelse, at det er kvinde undertrykkende. Man vil ikke acceptere den tvang, der øjensynligt ligger bag kvinders brug af burka, og derfor tvinges de til ikke at gå med denne beklædningsgenstand. Det er jo et paradoks i sig selv, og svarer, blot med mindre graverende konsekvenser, til at mene, at staten har moralsk ret til at dræbe mordere, fordi de har dræbt andre.

Der er tilsyneladende ved at tegne sig et billede af en glidebane væk fra frihedsrettighederne. Hvor er de liberale frihedselskende stemmer henne i debatten? Hvor er Socialdemokratiets traditionelle stemme for menneskerettigheder og beskyttelse af de svage?

Men er der da ikke mange gode værdier i Danmark, som vi skal værne om, vil mange sikkert spørge? Jo, og det inkluderer individets ret til at tro, tænke og leve som det vil, bare det ikke går ud over andres rettigheder (man må fx ikke slå ihjel eller stjæle, selvom man får lyst til det). Man må udleve sin egen seksualitet, uanset om man er heteroseksuel, homoseksuel eller andet. Vi har ret til at leve efter vores egen fortolkning af biblen og koranen eller slet ikke være troende. Man må gå nøgen på stranden, have sex før ægteskabet og have mange partnere. Vi må drikke og ryge os selv ihjel, hvis vi ønsker det.

Individets rettigheder er under pres, fordi nogle borgere ønsker at tro, tænke og handle anderledes end flertallet. Vores evne til at leve op til de individuelle frihedsrettigheder udfordres. Det er nemt at bryste sig af disse rettigheder, når alle tænker, tror og lever, som man selv gør. Sådan er det ikke længere i Danmark. Vi er igen blevet en multikulturel stat, som vi var da Slesvig-Holstein, Norge og div. kolonier m.m. var del af det danske rige. Og nu har vi muligheden for at vise, at vi virkelig mener det, når vi siger, at mennesker har ret til at tro, tænke og handle, som de selv finder bedst – så længe det ikke går ud over andres rettigheder. At der med Grundtvigs ord er frihed for Loke såvel som for Thor.

Dem der tænker i burkaforbud (for det er jo det det er) og håndtrykspligt vil ikke acceptere individets ret til at være anderledes end dem selv på to områder, som ikke underminerer deres egne frihedsrettigheder. Der er tilsyneladende ikke frihed til at være anderledes end flertalsdanskeren. Andre skal blive som os, og flertallet har retten til at bestemme over, hvordan mindretallet skal leve. Denne form for tænkning skaber eller optrapper konflikter mellem befolkningsgrupper, hvorimod accept af forskelle som oftest skaber samhørighed.

Denne måde at føre politik på er ikke i tråd med den styreform Hal Kock og andre danske demokrati-ikoner stod for, da de gjorde op med de totalitære styreformer før og efter krigen. Den nærmer sig derimod den afart af demokrati, der kaldes flertalsdiktatur. En af den amerikanske forfatnings fædre og senere præsident Thomas Jefferson så allerede faren for

knapt 250 år siden: "Demokrati er ikke andet end pøbelvælde, hvor 51 procent fratager de andre 49 procents deres rettigheder."

Hal Kock skrev i sin bog "Hvad er Demokrati?", at "Demokratiets væsen er nemlig ikke bestemt ved afstemning, men ved samtalen, forhandlingen, ved den gensidige respekt og forståelse og ved den heraf fremvoksende sans for helhedens interesse." I dette såkaldte deliberative demokratis og Hal Kocks ånd vil det være "rettidig omhu" at takle de værdimæssige konflikter bl.a. Danmark gennemlever i disse år med dialog, oplysning og det gode eksempel. Man kan godt på en række områder, inklusiv påklædning og håndtryk, leve forskelligt og ikke kræve ensshed, men blot være enige om at være uenige. Den danske stat og det danske folk har i mange år på en række områder kunne bryste sig af at være gode eksempler til efterfølgelse via vores demokrati, tolerance og ikkevoldelige måder er løse konflikter på. Det bliver i disse år undermineret af disse tvangspolitikker. Hvem har lyst til at følge os, når vi tvinger dem, og når vi ikke lever op til vores egne demokratiske idealer?